

Irodalmár az orvosok között

Az AMEGA beszélgetőpartnere: Dr. Osvai László

az Esztergomi Vaszary Kolos Kórház nyugalmazott tüdőgyógyász főorvosa

– Főorvos úr, milyen érzés gyakorlott interjúkészítőként interjút adni?

– Egyszerre borzasztó és izgalmas, de éppen ezért vállaltam el. Eddig közel 200 riportot készítettem a legkülönbözőbb emberekkel, és mindig a mikrofon másik oldalán ültem. Most kíváncsian várom, mi jön ki belőle.

– Mikor kezdte el ezeket az interjúkat?

– 1991-ben alapítottam egy újságot, ami akkor még az Orvosi Kamara égisze alatt futott, ez volt a *Kór-lap*, ami aztán 2003-ban *ekór-lap* néven az internetre került, és ma is ott olvasható az ekorlap.hu címen. Többféle módon próbáltam ezt tartalommal megtölteni: *Szállási Árpád* tanár úr például minden hónapban írt egy nagyon színvonalas orvostörténeti írást, én pedig elkezdtem kutatni, milyen orvosok dolgoztak a kórházunkban, a városban, és az idősebb kollégákkal is elkezdtem beszélgetni.

Aztán amikor elfogytak az esztergomi doktorok, annak néztem utána, hová jutottak el a pályájuk során azok, akik Esztergomból indultak. Így találtam rá például *Naszlady Attilára* és *Pénzes István* professzor úrra, akik Esztergomban kezdtek, aztán ez a kör bővült. Ha Esztergomban valamilyen tudományos ülés vagy kongresszus volt, akkor többeket mikrofonvégre kaptam, és meglehetősen nagy anyag jött össze. Ebből két kötet meg is jelent *Orvosportrék Esztergomból* címmel. Az első kötetben szereplő kollégák közül már egyik sem él, tehát ennek van egy múltat mentő szerepe is, nem beszélve arról, hogy én ezekből a beszélgetésekből rengeteget tanultam. Olyan emberekkel ismerkedtem meg az átlagos munkakapcsolatnál mélyebben, ami fellelkesített. Talán nem is mindig az volt tanulságos, amit a mikrofonba mondtak, hanem amikor szóltak, hogy Laci, most zárd el a mikrofont és beszéljünk.

– Honnan jött a *Kór-lap* ötlete? Ön eredendően grafomán?

– Valószínűleg igen. A nyolcvanas években, amikor a kórház próbálkozott egy kórházi híradóval, már oda is írogattam, aztán 91-től ez rendszeressé vált, és a mai napig csinálom. Az *ekór-lap* internetes újságként kéthetente

frissül, és az eltelt évek során igazi esztergomi orvostörténeti, kultúrtörténeti dokumentumtárrá vált.

– Főorvos úr, milyen máig tartó útravalót kapott a szülői házból?

– Első generációs értelmiségi vagyok, a szüleim egyszerű emberek voltak, édesanyám él még. Bár apámmal a kamaszkoromtól kezdve sokat vitatkoztam, ugyanakkor egy hihetetlenül erős szeretetkapcsolat alakult ki közöttünk, és amikor elment, akkor éreztem igazán, hogy talán nem is kellett volna annyit vitatkozni. Olyan humánusot kaptam a szüleimtől, ami most is éltem. A családnak összetartó család: egy húgom van, vele és két gyermekével szorosban összefonódik a család.

– Korábban többször említette családi kötődését Abaújhoz. Vidékinek érzi magát inkább vagy pestinek?

– Szeretném magamat olyan vidékinek érezni, amilyen a 60-as, 70-es években volt a vidék, mert akkor még mások voltak az emberek. Nekem mindig élmény volt elmenni Abaújba, mert onnan, egy kis faluból származnak a szüleim. A vasútállomás Korlát-Vizsoly, de mindenki csak Vizsolyt ismeri. Nagyanyám még el tudta mondani a falu összes lakóját, mert csak háromszázhatvanan laktak ott. Onnan származik a család és gyerekként én is ott éltem. Az egy másik világ volt akkor Budapest forgalmához, zaklatottságához képest. Ott egyfajta tisztaságot, megnyugvást, meg talán értékeket is éreztem.

– **Mire emlékszik vissza szívesen a gimnáziumi évekből?**

– A középiskolában nekem nagy élmény volt a mostanra újra divatba jövő turizmus, a gyalogtúra. A barátaimmal összeálltunk, és megcsináltuk az akkori Kéktúra útvonalat, de a Bükk-fennsíkot és sok-sok más túrát is. Jártuk az országot hátizsákkal, az enyém volt az 1077. számú Kéktúra-jelvény. Aztán évekké később – talán az idősebbek még emlékeznek rá, a 70-es évek elején még divatban volt az autóstop – gyakorlatilag autóstoppal bejártam Magyarországot, aztán még Lengyelországot is. Tehát az a bizonyos Cseh Tamásos élmény bennem van.

– **Mi vitte az orvosi pályára?**

– A gimnáziumból egyenes volt az utam, hiszen a III. kerületi, akkor Martos Flóra Gimnázium biológia tagozatára jártam, és az olyan lökést és elkötelezettséget adott, ami egyenes utat jelentett az orvoslás felé. Az osztályunk közel fele orvos lett, a többiek tanárok, vegyészek lettek, vagy egyéb felsőfokú végzettséget szereztek, tehát lehetetlen magas színvonalú volt az oktatás.

– **Főorvos úr, milyen emlékei vannak a medikus évekből?**

– Furcsán hangzik, de az anatómia volt az egyik kedvenc tárgyam. Ez meglep mindenkit, mert a medikusok az első két évben rettegnek az anatómiától. De én olyan jó felkészítést kaptam a gimnáziumban *Szentgáli Károlytól* és *Vöneri Máriától*, hogy nekem sokkal könnyebb volt, mint a többieknek. A szövettant már a gimnáziumban nagyon jól megtanultam, ma is emlékszem arra, hogy a *Zea mays* az a kukorica, és annak a szövettani szerkezetét kellett rajzolnunk, később meg izmokat és a vesét. Aki ezt nem csinálta, annak borzasztó lehetett ez az egyetemen, nekem meg rutin volt. Az egyetemen akkoriban még rendeztek szövettanversenyeket, és én az első öt helyezett között végeztem, ezért a szigorlatomon a *Halász Béla* professzor úrral beszélgettünk egy jót, aztán beírta az ötöst. Persze voltak azért buktatók is, az élettan és a gyógyszerteran nehezebben ment, de aztán a klinikai tárgyaknál már simán ment a dolog.

A cselédkönyves évemet vidéken, a szikszói kórházban töltöttem. A pestiek csodálkoztak, hogy mi mindent megcsinálhattam ott, miket tanultam a sebészetben. Életem első vénás injekcióját is Szikszón adtam, aztán fél óra múlva bele is halt a beteg – mesélhetném anekdotikusan. Ez persze csak részben igaz, mert egy menthetetlen, politraumatizált betegről volt szó, akinek átment a mellkasán a gabonaszállító traktor, és már Miskolcra sem viték el. A kollégák mondták, hogy próbáljam megszúrni a vénáját, meg is szúrtam és nagyon büszke voltam arra, hogy beadtam az injekciót.

Sokáig Budaörsön vállaltunk a barátaimmal medikus ügyeletet. Budaörs akkoriban még kis falu volt. Egy alkalommal a doktor elment ebédelni és mondta, hogy 2 órára jövök vissza, addig tartsd a frontot. 2 óra előtt 3 perccel csikorogva megállt egy autó a rendelő előtt, és egy édesanya hozta be a gyereket teljesen tónustalan állapotban. Én pánikba estem, hogy mi lesz itt, mit tudok én csinálni ezzel a gyerekekkel. Ránéztem az órára és 1 perc múlva lett volna 2 óra. Próbáltam kivenni az anya kezéből a gyereket, de fogalmam nem volt, hogy mit kell vele csinálni, és akkor 30 másodpercen belül megjelent *Fülöp* doktor, lenyomta a gyerek nyelvét, és beadta neki az epileptiform rosszullét esetén szokásos injekciót. Imponáló volt az a nyugalom, ahogyan mindezt csinálta, az ilyen pillanatok örökre belénk ivódnak. Ha az a gyerek ott meghal, akkor én soha nem lettem volna orvos. Szerencsém volt. *Fülöp* doktor ma is példaképként áll előttem. Azóta vallom, hogy ha egy orvos azt mondja, hogy 2 órára odamegyek, akkor neki ott kell lennie kettőre!

– **Milyenek voltak a pályakezdés évei?**

– Eredetileg gyermekgyógyász szerettem volna lenni. Mivel azt gondoltam, hogy egy kicsit el kéne hagyni Pestet, körzővel húztam egy hatvan kilométeres kört, hogy a szüleimtől se legyek túl messzire, és itt kerestem gyermekgyógyászati állást, de nem kaptam sehol. Gyöngyöst, Balassagyarmatot, Hatvant jártam végig, végül Esztergomba is eljutottam, de ott sem volt gyermekgyógyász állás. Itt viszont kínáltak egy helyet a belgyógyászatban, amit végül elfogadtam. Esztergom számomra nem volt ismert, de a történelme miatt a tudatomban mindig értéket jelentett. A belgyógyászat Esztergomban két részre volt bontva: az emeleten általános belgyógyászat volt, a földszinten pedig kardiológia. Én kardiológus vonalon indultam el, és ott töltöttem több mint 16 évet.

– **Innen aztán tényleg már csak egy ugrás lehetett a pulmonológia. Vagy mégsem?**

– Az évek múlásával egyre több kardiológus lett körülöttem, és azt gondoltam, hogy ennyi kardiológus mellé egy tüdőgyógyász is jól jönne az osztályon, elvégre a szív

nincs „messze” a tüdőtől. Ez aztán sajnos nem jött be, mert a szív csak anatómiailag van közel a tüdőhöz, a kardiológia és a pulmonológia között viszont jóval nagyobb a távolság, mint azt a pulmonológiai pályám elején hittem.

Akkoriban úgy éltem meg, hogy azzal, hogy én a belgyógyászat mellett tüdőgyógyász is vagyok, a környezetem kevesebbre értékelt, mint belgyógyászként. Amikor pulmonológusként leírtam egy belgyógyászati státuszt, akkor a beteget azért a biztonság kedvéért még elküldték a belgyógyászatra is. Évekig még belgyógyász szakrendelést is csináltam, és volt olyan nevetségesnek tűnő szituáció, hogy olyankor visszautaltam a saját pulmonológiai státuszomban leírtakra. Úgy érzem, hogy a pályám vége felé ez a távolság azért csökkent.

– **A szakmán belül kik voltak a mesterei?**

– Igazán nagy mestereim nem voltak. Amikor olvasom a többi orvoskollégával készült interjúkat, kicsit irigykedem, amikor elmondják, hogy én ide jártam, oda jártam, én Cambridge-be, én meg New Yorkba, és ez csodálatos élményeket adott. Én voltam ugyan külföldön, de kifejezetten tanulmányutakon nem. A tüdőgondozó irányítását *Mohos Ivántól* vettem át, aki klasszikus tüdőgyógyász volt. Amikor először találkoztam vele, éppen a sötétben ült és alkalmazkodott húsz percig, mert akkor még úgy történt az átvilágítás. Tőle a morfológiát lehetett megtanulni, de nem volt egy tudását átadó ember, tapasztalatból csinált mindent. Utána meg egyedül maradtam a tüdőgondozóban, és egy kicsit a belgyógyászati tudásomat próbáltam a pulmonológiába belevinni.

Még most is gyakran járok kongresszusokra, és van néhány ember, aki a szakmában számomra etalon, akik miatt mindig elmegyek. Ilyen etalon számomra *Böszörményi Nagy György* professzor úr, aki véleményem szerint az egyik leghitelesebb tüdőgyógyász. *Ludwig Endre* professzornak minden évben van egy nagyon jó, háromnapos antibiotikum konferenciája, ezen is mindig ott vagyok.

– **Főorvos úr, Ön szerint merre tart a mai magyar tüdőgyógyászat?**

– Én egy közkatona vagyok a tüdőgyógyászatnak. Van néhány nagyon jó parancsnokunk, mégis azt gondolom, hogy a „csatát” nem a parancsnokok nyerik meg, hanem a közkatona. És egyre kevesebb közkatona van. Alapvető problémának tartom, hogy nincsenek fiatalok. Látom a vezetők részéről az erőfeszítést, hogy meg kell újulnia a tüdőgyógyászatnak, és akkor majd jönnek fiatalok, de nem látom igazán, hogy ez a gyakorlatban megvalósulna.

Mire gondolok? Például már réges régen több időt kellene fordítani az informatikára. Mondok egy példát: küldözgetjük egymásnak CD-n a leleteket, holott az internet világában élünk. Miért nem lehet online, akár megyei

szinten is filmeket konzultálni a gondozón belül? Én azt gondolom – és ebben az orvosi jövőkutató *Meskó Bertalannal* értek egyet –, hogy a jövő az informatika. De amikor még 2x7-es filmeket is néznek az idősebb kollégák, akkor nem látom a jövőt, és amíg ebben nem lesz előrelépés, addig a fiatalokat ez a pálya nem fogja vonzani.

Persze mindig lesz néhány fiatal a klinikákon, aki a docensi és a professzori állásokat betölti, de belátható rövid időn belül eljutunk oda, hogy csak tábornokok lesznek és nem lesz hadsereg. Statisztikai modellezéssel ki lehet számolni, hogy a jelenlegi tendenciák mellett hány éven belül fognak elfogyni a pulmonológusok.

– **Tényleg ennyire pesszimista?**

– Igen, és középtávon azt sem tartom elképzelhetőnek, hogy a tüdőgyógyászat újra bekerüljön az általános orvoslás keretei közé. Mostanra már a belgyógyászat is nagyon átalakult. Minden specializálódott és ma már nincsenek a szó klasszikus értelmében vett igazi orvosok.

Nemrég tartottam egy előadást, amiben a hallgatózásról is beszéltem, és elgondolkodtam azon, hogy egyre kevesebbet hallgatózunk. A fonendoszkóp szinte már csak egy státuszszimbólum. Engem még úgy tanítottak, hogy meg lehet hallani az aorta diasztolés zörejét is membránnal, de meghallgatja ezt még valaki? Ott az ultrahang, a rengeteg közös vizsgálat, amivel gyorsabban, pontosabban lehet diagnózist mondani. Azonban az elváltozások mögött mindig ott van a beteg ember, a technika pedig nem tud az emberrel törődni.

Naszlady Attilának volt az az elképzelése, amivel aztán nem aratott osztatlan sikert a tüdőgyógyászok körében, hogy össze kell hozni a pulmonológiát a kardiológiával és felhasználni a tüdőgondozókat mellkasi gondozásra. Ehhez a tüdőgyógyászoknak meg kellett volna tanulni az echokardiográfia alapjait és az EKG-t a mainál magasabb szinten, erre azonban az a korosztály nem volt hajlandó. Véleményem szerint a mai fiatal kollégák számára az echokardiográfia bizonyos szintű ismerete legalább olyan fontos, mint a bronchoszkópia.

Úgy érzem, megint próbálunk előremenekülni azzal, hogy a COPD-vel majd megmentjük a tüdőgyógyászatot. Valóban nagy dolog volt, hogy az asztmát megszelídítettük, de nem hiszem, hogy ugyanez sikerülni fog a COPD esetén is. Bár ne lenne igazam!

– **Milyen tervei vannak a közeljövőben?**

– Elértem a nyugdíjkorhatárt. Kórházam jelenlegi vezetője személyes okok miatt nem foglalkoztat tovább. 39 év után el kell tehát hagynom Esztergomot, és a jövőben a Dorogi Tüdőgondozóban folytatom eddigi tevékenységemet. Az egészségem jó, azt gondolom, amíg bírom, addig ezt a munkát fogom folytatni.

– **Mivel tölti a szabadidejét?**

– Nagyon sokat olvasok. Gyermekkoromban nagy könyvtárjáró voltam, és arról álmodoztam, hogy ha megadja nekem a sors, akkor olyan lakásom lesz, ahol könyvek vesznek körül. Van egy 8-10 ezres könyvállományom és valóban, ez egy másik világ. Én már nem fogom megszokni az elektronikus könyveket, nekem az kell, hogy ott legyen a polcon és le tudjam venni.

– **Mit olvasott legutóbb?**

– Most történelmi könyveket olvasok. Nagy divat megint a magyar történelem regényes feldolgozása, *Bán Mórtól* kezdve *Bíró Szabolcson* át *Nemere Istvánig*, ezeket olvasgattam.

Tudom, furcsán hangzik, de nincs fél éve, hogy megint elolvastam a Háború és békét. Az első főnököm *Szontagh Csaba*, aki egy hihetetlenül művelt ember volt, mindig azt mondta – amit egyébként *Pilinszky János* is –, hogy bizonyos könyveket bizonyos életkorban újra kell olvasni. Például a Karamazov testvéreket nyilván másképp olvassa az ember 30 évesen és másképp 60 éves korában.

De ugyanez vonatkozik a lírára is. Emlékszem, amikor a gimnáziumban azt mondták, hogy *József Attila* Ódája egy csodálatos vers, akkor nem értettem, mitől csodálatos. A vers nem, csak én változtam meg az évek múlásával, és most már nem csak elhiszem, hanem át is érzem, hogy ez egy csodálatos vers.

– **Melyik költőt olvassa a legszívesebben?**

– Sok kedvenc költőm van, de *Radnóti*, *Arany*, *József Attila*, ez a szokványos sor. Fiatal korom nagy élménye volt *Apollinaire*. Őt értettem, viszont nagyon sokáig nem értettem *Baudelaire*-t és *Verlaine*-t. Ahhoz is évek kellettek, amíg a szimbolistákat felfogtam.

Érzelmileg sokszor van úgy az ember, hogy megfogja egy dallam, de nem tudja megmagyarázni, hogy miért. Így voltam például *Cseh Tamással* is, akit most már hatalmas divat szeretni, de amikor ő indult és kiállt egy gitárral, akkor még csak a vájtfülűek érezték, hogy valami fontos történik. Akkoriban *Bereményi* szövegeit még nem is fogtam fel, hanem *Cseh Tamás* egyénisége, a zenéje fogott meg.

Annak idején a belgyógyászati osztályon a folyosóra költők képeit raktam ki, ami találkozott a főnököm, *Szontagh Csaba* elképzelésével is. Jöttek a medikusok, a kórteremben elma-

gyarázta nekik, hogy mit kell haranggal, mit kell membránnal hallgatni, aztán kijöttünk a folyosóra, ahol ott lógtak a költők képei, és akkor megkérdezte, hogy például mit tud a kolléga *József Attiláról*? És tartott nekik egy előadást. Aztán *Szabó Lőrincről*. A medikusok meg csak néztek, hogy ez meg mi a fenének kell, hiszen a szisztolés meg a diasztolés zöreje a fontos. És akkor a *Szontagh Csaba* azt mondta, hogy nem, önmagában a szisztolés meg a diasztolés zöreinek nincs értelme, csak együtt van értelme *Szabó Lőrinc*cel, meg azokkal a versekkel, amiket ő adott nekünk. Lehet, hogy ez furcsán hangzik, de szerintem ma sem lehet valakiből orvos *Szabó Lőrinc* vagy *József Attila* nélkül. Vagy lehet, de akkor nem lesz „igazi” orvos. Én ezeket tanultam a *Szontagh Csabától*, de ezt már nem tudom kinek továbbadni. A családomra még csak-csak rá tudom tukmálni, de már a gyerekeim is csak mosolyognak, hogy az apa már megint *Babits Mihállyal* jön. De hát Esztergomhoz *Babits* alapvetően hozzátartozik!

– **Főorvos úr, ki a kedvenc mesehőse?**

– *Nils Holgersson*, aki nagy volt, kicsi lett, aztán kicsiként is újra nagygyá tudott nőni. Számomra felnőtt üzenete is van, mert voltam úgy, hogy fent voltam, voltam úgy, hogy lent voltam, de ebből próbáltam mindig tanulni és úgy kijönni, hogy ne kelljen szégyenkezniem tükörbenézéskor.

– **Nehéz ebből nem kihallani a párhuzamot az Ön aktuális helyzetével.**

– Azt gondolom, hogy én a legjobb tudásom szerint mindent megtettem azért a kórházért, ahol 39 évet dolgoztam. Megírtam a kórház történetét két kötetben, voltak pozícióim, voltam vezető, és voltak ugyanakkor rossz élményeim is. A szobám falára sokáig ki volt téve az a rendkívüli főorvosi értekezleti jegyzőkönyv, amibe, mint *Nemecsek Ernőét*, kisbetűvel írták bele a nevemet a kórház történetébe. Aztán egy év múlva azok, akik ezt a jegyzőkönyvet aláírták, már „kedves főorvos úr”-ként üdvözöltek. Nem hiszem, hogy én változtam, inkább a helyzetem változott sokszor.

Ilyen az élet. Most negatív fázisban vagyok azzal, hogy nyugdíjba kerültem, de ha az egészségem engedi, akkor azért bízom a Teremtőben, hogy újra a szinusz hullám pozitív felére kerülök.

– **Kik büszkék Önre odahaza?**

– Végiggondolhatnám, ki büszke rám, de inkább azt mondanám el, hogy én mire vagyok büszke otthon. Legfőképpen arra, hogy négy gyermekem van. Nem biztos, hogy jó apa voltam, így utólag visszanézve nyilván sok mindent másképp csinálnék, különösen most, hogy az unokáimmal foglalkozom, és látom, hogy más apaszerepet is betölthettem volna.

Az egyik fiam orvos lett, gyermekgyógyász és egy gyönyörű kislány édesapja, a lányom, aki muzeológus lett, most van áldott állapotban a második unokámmal. A Zoli fiam a Budapesti Gazdasági Főiskolán végzett, a legkisebbik pedig most volt 18 éves, jövőre fog érettségizni. Ők adják az életem igazolását és értelmét.

Egyéb dolgot nemigen tudok mondani, talán annyit, hogy AB-negatív vagyok, és ezért közel százszor adtam vért, de ez inkább másoknak érték. Hogy van-e bennem több érték, nem tudom, ezt másoknak kéne megmondani.

– Élete melyik időszakát élné újra a legszívesebben?

– Szívesen újraélném azokat a pillanatokat, amikor a gyerekeim megszülettek, a többi meg azt gondolom, hogy úgy volt jó, ahogy volt. Tele örömmel, csalódással és a szinusz hullámmal, amiről az előbb beszéltem. Remélni szeretném, hogy most egy felfelé ívelő pálya jön. A magánéletben azt szeretném, hogy az unokáimmal még sokáig tudjak kapcsolatot tartani, mert még nagyon picikék. Szeretném őket sokfelé elvinni, olyan helyekre is, ahol én boldognak éreztem magamat.

– Azt beszélik Önről, hogy mindig elkerüli a Kálvin teret. Igaz ez?

– Másodéves medikusként a metrón utaztam, amikor a Kálvin téri megálló előtt az egyik utas rosszul lett, és a többiek az állomáson kiségtették a peronra. Én csak néztem, aztán elindultam a mozgólépcsőn, de felfelé utazva már éreztem, hogy nem lett volna szabad a mozgólépcsőre lépnem. Az aluljáróból nem tudtam tovább menni, bár kicsit megnyugtató, hogy több, látásból ismert orvost is láttam feljönni a lépcsőn. Végül a mentő is megérkezett és hosszú idő után egy műanyagzsákban hozták fel a szerencsétlent. Azóta is bennem él ez a pillanat. Nem mentem oda, igaz, nem is sokat tudtam volna segíteni az akkori tudásommal. Azóta nem jártam a Kálvin téri aluljáróban. A Kálvin téren úgy megyek át, hogy soha nem szállok ki a metróból, és ha arra van dolgom, akkor vagy előbb vagy később szállok ki, de ott nem merek feljönni. Ez meghatározó élmény, hihetetlen tanulság volt, az ilyeneken válik orvossá az ember.

– Mit üzenne a fiatal tüdőgyógyász kollégáknak?

– Legyenek bátrak, tiszteljék a tapasztalatot, de mondjanak ellent nekünk, öregeknek. Megalapozottan és okosan. Amikor én elkezdtem a tüdőgyógyászatot, még fantasztikus elképzeléseim voltak arról, hogyan kellene megújítani, aztán a mindennapi rutinba, a napi 30-40 beteg ellátásába egy idő után belefáradtam. Kérdezzenek, kételkedjenek, övék a jövő. Alakítsák jobbra, mint ahogyan az az én generációmnak sikerült! ■

TUDOMÁNYOS RENDEZVÉNYNAPTÁR

Budapest, 2016. szeptember 30.–október 1.

7. Budapesti Omega Fórum

Információ: <http://www.omegaforum.hu>

Budapest, 2016. október 18–19.

V. Országos Infekciókontroll Továbbképzés és Konferencia

Információ: <http://www.imeonline.hu>

Los Angeles, 2016. október 22–26.

Chest Annual Meeting 2016

Információ: <http://chestmeeting.chestnet.org/>

San Francisco, 2016. november 10–14.

2016 ACAAI Annual Scientific Meeting

Információ: <https://annualmeeting.acaaai.org/>

Bangkok, 2016. november 12–15.

21st Congress of the Asian Pacific Society of Respirology (APSR) 2016

Információ: <http://apsr2016.com/>

Atlanta, 2017. március 3–6.

American Academy of Allergy, Asthma & Immunology Annual Meeting 2017

Információ: <http://annualmeeting.aaaai.org/>

Washington DC, 2017. május 19–24.

American Thoracic Society International Conference (ATS) 2017

Információ: <http://conference.thoracic.org/>

Milánó, 2017. szeptember 9–13.

ERS International Congress 2017

Információ: <http://erscongress.org/>